

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

129. An si frigidus, vel Eucnchus haberet copulam cum muliere, deberet
aperire hanc circumstantiam in confessione? Ex p. 3. tr. 4. res. 138. alias
139.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

Tamburinus *Opusc. 1. lib. 2. capit. 7. §. 4. num. 20.* ubi sic ait, fidelis peccans cum infideli, quantum est ex hoc capite, non peccat, nisi simplici fornicatione ex opinione probabilis: licet etiam esse contra Religionem, id est contra reuerentiam Sacramenti Baptismi, non negem esse probabile: Confirmo priorem probabilitatem; quia principalis ratio cur dicendum foret hoc esse peccatum speciale, est quia Ecclesia dum prohibet coniugium fidelis cum infideli, prohibet etiam quamcumque coniunctionem, eam sit idem motuum, id est ut pro reuerentia nostrae Religionis, vitetur illa coniunctio, quae est damnosa tum ipsi fideli, tum proli educanda. Quae est ratio Sanchez allata, & approbata à de Lugo. Sed haec ratio non multum vigere videtur: ergo, &c. Minor probatur: nam primò ubi vnum prohibetur, non intelligitur prohibitum & aliud, quantumvis simile, ut est notum in Iure. Multò plus, quia secundò interuenit non parua disparitas: nam in matrimonio est longè maior coniunctio, quàm in copula fornicaria. Tertio, quia etiam sic intelligerentur specialiter prohibita ciuile commercium, collocutio, familiaritas, imò & seruitium Infidelium, ex quibus oriri maius periculum sanè potest. Fateor esse peccatum, quando quis cum Infidelibus (existente euerfionis periculo, vel scandalo) familiariter degit; sed hoc non est illud, de quo agimus, sed quid commune ad omnes actiones periculo peccandi expositas. Quarto, cum totam hanc malitiam specialem ducant aduersarij à prohibitione Ecclesiae prohibentis Matrimonium fidelis cum Infideli; sequitur; saltem regulariter, non esse nouum formaliter peccatum; quia communiter talis prohibitio inculpabiliter nescitur, imò probabiliter, ut patet ex dictis, non adesse. Denique poenae grauissimae legibus contra hoc peccatum constituta, ostendunt quidem grauitatem, sed non diuersitatem specificam: sicuti poenae constituta in homicidium qualificatum, v. g. Proditorium, non ostendunt differre specie à non qualificato. Sed haec satis contra nostram breuitatis sectandae consuetudinem. Quid de sodomia cum Infideli? Respondeo; idem videri dicendum, nempe abundè esse si fateatur quis commissam à se fuisse sodomiam, si quidem, vt ex dictis constat, non apparet, vnde necessariò deriuatur specifica diuersitas. Huc vsque probabiliter Tamburinus. Dixi probabiliter; quia priorem sententiam affirmatiuam existimo probabiliter.

4. Itaque referri ad consulentem, ubi supra, posse illum confiteri toties commississe fornicationem, non exprimendo fuisse cum muliere Hebraea. Et idem dicendum est, si fuisset commissam cum muliere Haeretica, vel Infideli. Imò teneo in primo casu contra Eminentissimum de Lugo & Taburinum *Opusc. 1. lib. 2. cap. 7. §. 10. num. 173.* illum captiuum Christianum non esse obligatum aperire in Confessione se fuisse patientem: nam peccatum agentis, & patientis in Sodomia non differunt specie; neque circumstantia patientis est necessariò explicanda; vt praeter Leonem, Lugum, Mazzuchellum, & alios à me alibi adductos, tenet nouissimè, me citato Gesualdus in *Theolog. moral. tom. 1. tract. 19. cap. 4. num. 19.*

RESOL. CXXIX.

An si frigidus, vel Eunuchus haberet copulam cum muliere, deberet aperire hanc circumstantiam in confessione. Ex part. 3. tr. 4. Ref. 138 aliàs 139.

Sup. hoc in §. 1. Ref. seq. **A**ffirmatiuè respondent Henriquez *lib. 5. de poen. cap. 6. n. 3.* in glossa littera M. Lessius

lib. 4. cap. 4. dub. 6. n. 45. & Sanchez *tom. 2. lib. 7. disp. 5. n. 14.* ubi ita ait. Inferitur, coitum cum impedimento impotentiae, vt si frigidus, vel Eunuchus coeat, habere circumstantiam diuersae speciei necessariò constituentem, quia ratio prohibitionis matrimonij inter hos, nempe impotentia generandi: & sic frustratio finis, & ad quem natura coitum destinatur, reducit etiam in copula illicita, quare hic coitus reducit ad peccatum contra naturam. Ita ille.

2. Sed hanc sententiam non existimam ita certam Filiucius *tom. 1. tract. 10. art. 2. c. 1. n. 23.* ubi sic allicit, copulam cum habente impedimentum impotentiae naturalis, esse etiam peccatum contra naturam reductiue, ex ea enim sequi non potest generatio, asserunt Henriquez & Sanchez, communiter non reputatur addere specificam malitiam, est valde dubium. Sic Filiucius.

RESOL. CXXX.

An Eunuchus, vel frigidus accusans in confessione se fornicatum fuisse, teneatur explicare circumstantiam impotentiae?

Et obseruatur in huiusmodi personis etiam in confessione peccatorum internorum adesse obligationem explicandi talem circumstantiam, nisi forte fuerint desideria, quae talem malitiam praescinderent.

Et an licitum sit alicui Principi, vel Patri castrare filium, vt tantu possit Ecclesia melius deseruire? Ex part. 6. tr. 6. & Misc. Ref. 35.

§. 1. **A**D hanc quaestionem ita respondet Filiucius *tom. 1. tr. 10. p. 2. c. 1. n. 23.* Sequitur copulam cum habente impedimentum impotentiae naturalis, esse etiam peccatum contra naturam reductiue, quia ex ea non potest sequi generatio. Communiter tamen non reputatur addere specificam malitiam, saltem est valde dubia. Ita ille.

2. Sed absolute Affirmatiuam sententiam docet Sanchez *de Matrim. tom. 2. lib. 7. disp. 5. n. 14.* Henriquez *lib. 5. cap. 6. num. 3.* in Glossa littera M. & Lessius *lib. 4. cap. 3. dub. 6. num. 45.* Et ideo si frigidus & Eunuchus coeat, talis coitus habet circumstantiam diuersae speciei necessariò constituentem: quia hic coitus reducit ad peccatum contra naturam, cum in illo addit impotentia generandi & sic frustratio finis, ad quem natura copulam destinatur. Vnde rectè Pater Lugo *de Sacram. poenit. disput. 16. sect. 6. n. 738.* obseruat in huiusmodi personis etiam in confessione peccatorum internorum adesse obligationem explicandi talem circumstantiam, nisi forte fuerint desideria, quae talem malitiam praescinderent: vt si Eunuchus, aut impotens desideret potentiam quae illi deest, vt possit naturaliter cum aliqua femina coire; nam hic actus internus non haberet obiectum peccati contra naturam, sed naturale, atque adeò careret materia speciali proueniente ex tali circumstantia.

3. Sed quia incidit hic sermo de Eunuchis, fuit à me nouissimè quaesitum. An licitum sit alicui Principi, vel Patri castrare filium; vt tantu possit Ecclesiae melius deseruire? Et pro parte affirmatiue tunc consulentes adduxerunt mihi Salonium: sed respondi satis à me confutatum fuisse in 3. parte tractat. 5. resolut. 38. cum aliquibus Doctoribus, quibus nunc addo Ghilinum in *summa. verb. Castratio.* Clanes in *summa Censurarum, verb. Eunuchus.* & alios quos affert & sequitur Marcellus Megalies in *Promptuario, tom. 2. verb. Eunuchus, num. 2.* ubi me citato docet illi citum esse parentibus, etiam si fiat sine periculo vitae, de eorum consensu eunuchare